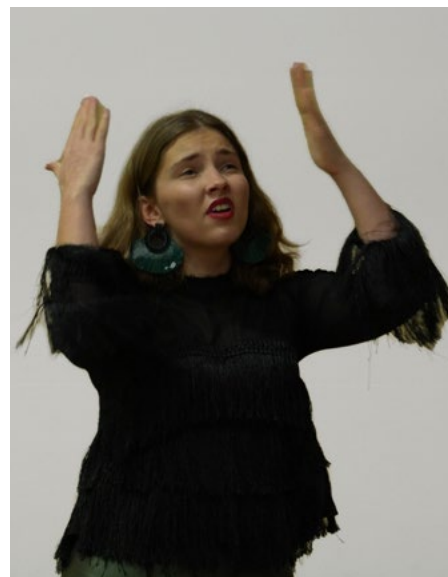

GUNTA BIRNĪTE: KOPĀ MŪSOS IR SPĒKS

LNS Gada cilvēks 2024 Gunta Birnīte jau desmit gadus atbalsta nedzirdīgās sievietes dzemdību laikā un vairāk nekā divdesmit gadus ir uzticīgi strādājusi LNS. Viņa ir arī gada struktūrvienības – LNS Kopienas centra – vadītāja. Guntas ieguldījums nedzirdīgo kopienā aizvadītajā gadā nevarēja palikt nepamanīts. Par to, kas viņu motivē un kā izdodas visu apvienot, Gunta pastāstīja sarunā ar "Kopsolī".

Turpinājums 5. lp.

DZEJAS KONKURSS "MĒS ABI ESAM DAĻAS..."

Jau 23. reizi Rīgas Raiņa vidusskolā norisinājās dzejas konkurss zīmju valodā, pulcējot nedzirdīgos un dzirdīgos dalībniekus. Kas padara šo konkursu īpašu? Uzzini rakstā!

Turpinājums 10. lp.

NEDZIRDĪGO KORIS UZSTĀJAS KORMŪZIKAS BALVAS PASNIEGŠANAS CEREMONIJĀ

Ikgadējā Kormūzikas balvas pasniegšanas ceremonijā nedzirdīgo koris aizvadīja neaizmirstamu vakaru, uzstājoties līdžās izcilākajiem kormūzikas pārstāvjiem. Šis notikums bija īpašs brīdis ne tikai koristiem, bet arī visai nedzirdīgo kopienai, pierādot, ka mūzika vieno arī bez skaņas. Kā uzsvēra nedzirdīgo kora vadītāja Brigita Lazda, uzstāšanās ceremonijā bija patiesa privilēģija un spilgts apliecinājums tam, ka dziedāšana zīmju valodā spēj aizkustināt un savīļņot ikvienu skatītāju.

Turpinājums 7. lp.

ŠAJĀ NUMURĀ LASIET

- AKTUALITĀTES
- ZĪMJU VALODA
- LNS GADA BALVA 2024
- NEDZIRDĪGO KORIS
- LNS GODA BIEDRE
- BIEDRĪBU ZIŅAS
- IZGLĪTĪBA
- DZEJA ZĪMJU VALODĀ
- NODARBINĀTĪBA

LATVIJAS NEDZIRDĪGO SAVIENĪBĀ

VALSTS DELEĢĒTO UZDEVUMU VEIKUMS 2024. GADĀ

2024. gadā piešķirtais valsts finansējums bija nedaudz mazāks nekā 2023. gadā, bet joprojām pārsniedza trīs miljonus eiro. Savukārt nodrošināto pakalpojumu apjoms saglabājās vienmērīgs.

Salīdzinot ar gadu iepriekš, 2024. gadā nedaudz pieauga pieprasījums pēc zīmju valodas tulku pakalpojumiem profesionālās izglītības ieguvē. Pārējiem pakalpojumiem pieprasījums saglabājās aptuveni 2023. gada līmenī. Jau otro gadu pēc kārtas izdevās samazināt gaidīšanas laiku rindā surdotehnisko palīgīdzekļu saņemšanai. Ja 2022. gadā tas vidēji bija deviņi mēneši un 2023. gadā – trīs mēneši, tad pagājušajā gadā surdotehnisko palīgīdzekli varēja saņemt jau mēneša laikā pēc visu dokumentu iesniegšanas.

Par valsts finansējuma līdzekļiem:

- izdoti 6 513 administratīvie akti;
- veiktas 5 publiskā iepirkuma

procedūras;

- 5 665 personām izsniegti 9 467 surdotehniskie palīgīdzekļi;
- 1 137 personām 27 179 reizes sniegti zīmju valodas tulka pakalpojumi saskarsmē ar citām personām kopumā 39 433 stundu apjomā;
- 20 personām 2 819 reizes sniegti zīmju valodas tulka pakalpojumi profesionālās izglītības ieguvē kopumā 4 527 stundu apjomā;
- 893 personām 15 163 reizes sniegti sociālās rehabilitācijas pakalpojumi kopumā 18 046 stundu apjomā;
- sagatavotas 220 video ziņas zīmju valodā;
- sagatavoti 12 izdevuma "Kopsolī" numuri.

2022. gada februārī sākās karš Ukrainā, un Latvijā ieradās ukraiņu bēgļi ar dzirdes zudumu. Arī 2024. gadā šiem Ukrainas civiliedzīvotājiem tika nodrošināts nepieciešamais atbalsts.

Ukrainas civiliedzīvotājiem sniegtie valsts apmaksātie pakalpojumi:

- 49 personām izsniegti 80 surdotehniskie palīgīdzekļi;
- 20 personām 261 reizi sniegti zīmju valodas tulka pakalpojumi kopumā 346 stundu apjomā;
- 1 personai 32 reizes sniegti zīmju valodas tulka pakalpojumi profesionālās izglītības ieguvē 126 stundu apjomā;
- 3 personām 10 reizes sniegti sociālās rehabilitācijas pakalpojumi kopumā 10 stundu apjomā.

No 2024. gada aprīļa LNS sāka nodrošināt Rīgas valstspilsētas pašvaldības deleģēto uzdevumu – Kopienas centra pakalpojumu nodrošināšana pašvaldības iedzīvotājiem, tostarp personām ar dzirdes traucējumiem. Šī uzdevuma ietvaros kopienas centru apmeklēja 330 personas, kurām kopumā sniegti pakalpojumi 5 118 reizes.

VALSTS APMASKĀTĀ SURDOTEHNIKA UN PAKALPOJUMI 2025. GADĀ

2025. gada 6. februārī LNS noslēdza vienošanos pie 2023. gada līguma ar Labklājības ministriju par valsts pārvaldes deleģēto uzdevumu veikšanu. Vienošanās nosaka valsts apmaksātās surdotehnikas un pakalpojumu apjomu 2025. gadam.

Atbilstoši noslēgtā līguma noteikumiem personām ar dzirdes zudumu, sākot ar vārdzirdības 3. pakāpi (dzirdes zudums runas zonas frekvenču (500; 1000; 2000 Hz) zemākajā punktā ir vismaz 55 dB labāk dzirdošajā ausī), būs pieejams šāds surdotehnikas apjoms:

Tehnisko palīgīdzekļu (TPL) nosaukums	Izsniedzamie TPL 2025. gadā
Dzirdes aparāti	7 300*
Savienotājsvienības radio un televīzijas uztvērējiem	250
Signalizēšanas ierīces ar vibrāciju un/vai gaismas signālu	150
Laikrāži ar vibrāciju un/vai gaismas signālu	200
Valkājami dzirdes palīgīdzekļi (komunikatori)	25
FM radiofrekvenču pārraides sistēmas (raidītājs un uztvērējs)	15
Digitālās vizuālās saziņas ierīces	300
Signalizēšanas ierīces ar vibrāciju un/vai gaismas signālu bērnu un kopjamu personu uzraudzībai (videoauklītes)	10
Tālruņi ar pastiprinātāju	5
Vides avārijas signalizācijas sistēmas	150
KOPĀ:	8 400

*Bērniem dzirdes aparāti tiek nodrošināti, ja noteikta vārdzirdība vismaz pirmajā pakāpē – dzirdes zudums runas zonas frekvenču (500; 1000; 2000 Hz) zemākajā punktā ir vismaz 15 dB labāk dzirdošajā ausī.

Personām ar dzirdes invaliditāti būs pieejams šāds latviešu zīmju valodas (surdotulka) pakalpojumu apjoms:

Pakalpojuma nosaukums	Pakalpojuma saņēmēju skaits	Pakalpojuma stundu skaits kopā	Vidējais pakalpojuma stundu skaits gadā vienam klientam
Surdotulka pakalpojums saskarsmes nodrošināšanai	1 200	46 118,40	38,43
Surdotulka pakalpojums izglītības ieguvei	25	4 379,70	175,19

Personām ar dzirdes invaliditāti būs pieejams šāds sociālās rehabilitācijas pakalpojumu apjoms:

Sociālās rehabilitācijas pakalpojuma veids	Unikālo klientu skaits	Stundu skaits kopā	Vidējais stundu skaits uz vienu klientu
Latviešu zīmju valodas apmācība	80	2 160	27
Saskarsmes un radošās pašizteiksmes iemaņu apguve	200	2 400	12
Psiholoģiskās adaptācijas treniņi	273	1 911	7
Palīdzība un atbalsts klienta sociālo problēmu risināšanā	760	10 640	14
Kopā unikālie klienti:	840		
Izdevums "Kopsolī", 12 numuri gadā (elektroniski)	1 400		
Latviešu zīmju valodā adaptēta informācija (video ziņas), skaits gadā	220		

Izdevums "Kopsolī" tiks izsūtīts visām personām ar dzirdes invaliditāti, kuru e-pasta adreses ir LNS datubāzē. Tas arī būs brīvi pieejams jebkuram interesentam LNS tīmekļvietnes www.lns.lv sadaļā "Kopsolī". Tāpat jebkuram interesentam tīmekļvietnes sadaļā "Videoziņas" būs brīvi pieejamas ziņas latviešu zīmju valodā ar titriem latviešu valodā.

2025. gadā piešķirtā finansējuma ietvaros surdotehnika un pakalpojumi tiks nodrošināti arī bēgļiem no Ukrainas, kuru statuss Latvijā atbilst Ukrainas civiliedzīvotāju atbalsta likuma nosacījumiem.

LNS noslēgto līgumu ietvaros 2025. gadā:

- **SIA "LNS Rehabilitācijas centrs"** nodrošinās sociālās rehabilitācijas un zīmju valodas tulka (surdotulka) pakalpojumus;
- **SIA "LNS Surdotehniskās palīdzības centrs"** nodrošinās dzirdes aparātus pieaugušajiem un citus surdotehniskos palīg līdzekļus;
- **SIA "Veselības centrs "Biķernieki""** nodrošinās dzirdes aparātus bērniem līdz 18 gadu vecumam.

Detalizēta informācija par nosacījumiem un pieteikšanās kārtību surdotehnikas un pakalpojumu saņemšanai ir pieejama LNS tīmekļvietnes sadaļā "Pakalpojumi".

Rīgas valstspilsētas pašvaldības apmaksātie pakalpojumi 2025. gadā

Līgumu ar Rīgas valstspilsētas pašvaldību ietvaros Latvijas Nedzirdīgo savienība Elvīras ielā 19 k-2, Rīgā, nodrošinās:

- kopienas centra pakalpojumu Rīgā deklarētajiem iedzīvotājiem;
- dienas centra pakalpojumu Rīgā deklarētajiem Ukrainas civiliedzīvotājiem. •

Teksts: Laura Zeltiņa

LNS VALDES LĒMUMI

2025. gada 21. februārī norisinājās LNS valdes sēde, kurā pieņemti vairāki lēmumi.

Par LNS pārstāvju deleģēšanu uz EUD semināru un ģenerālo asambleju

Valdes priekšsēdētājs Edgars Vorslovs informēja, ka no Eiropas Nedzirdīgo savienības (EUD) saņemts uzaicinājums 2025. gada 22.-25. maijā piedalīties EUD seminārā un ģenerālajā asamblejā Varšavā, Polijā. EUD apmaksā viena delegāta ceļa

un uzturēšanās izdevumus. Tika nolemts pilnvarot Edgaru Vorslovu un Ivaru Kalniņu pārstāvēt LNS EUD seminārā un ģenerālajā asamblejā.

Par SIA budžetu izpildi un 2025. gada budžetiem

Saskaņā ar iepriekšējiem valdes lēmumiem par budžeta izpildes iesniegšanas kārtību SIA "LNS Surdotehniskās palīdzības centrs", SIA "LNS Rehabilitācijas centrs" un SIA "LNS nekustamie īpašumi" iesniedza pārskatus par 2024. gada budžetu izpildi, kas tika pieņemti zināšanai. Šie

uzņēmumi iesniedza arī 2025. gada budžetu projektus, kuri tika saskaņoti.

Par Latvijas Nedzirdīgo savienības SIA "LNS DANE" budžetu

Latvijas Nedzirdīgo savienības SIA "LNS DANE" iesniedza pārskatu par 2024. gada budžeta izpildi, kas tika pieņemts zināšanai. Attiecībā uz 2025. gada budžeta projektu tika konstatēta nepieciešamība saņemt papildu paskaidrojumus par turpmāko pasūtījumu izpildi, tādēļ lēmuma pieņemšana tika atlikta līdz paskaidrojuma vēstules saņemšanai.

Teksts: Laura Zeltiņa

Foto: LNS arhīvs

2025. gada 19. marta valdes sēdē pieņemtie lēmumi.

Budžetu jautājumi

Valde nolēma saskaņot SIA "LNS DANE" 2025. gada deviņu mēnešu budžetu, kā arī iesniegt LNS 2024. gada pārskatu, 2024. gada budžeta izpildes pārskatu un LNS 2025. gada budžeta 1. grozījumu projektu LNS domei apstiprināšanai.

LNS domes sēdes sasaukšana

Valde nolēma sasaukt LNS domes sēdi Rīgā, Elvīras ielā 19 k-2, 2025. gada 26. martā.

Valde apstiprināja reģionālo biedrību konferenču norises datumus un laikus:

- Latgales RB – 22.03.2025. plkst. 11.00 Rēzeknē;
- Kurzemes RB – 29.03.2025. plkst. 12.00 Liepājā;
- Vidzemes RB – 12.04.2025. plkst. 12.00 Valmierā;
- Rīgas RB – 17.05.2025. plkst. 11.00 Rīgā.

LNS valdi šajās konferencēs pārstāvēs prezidents vai viceprezidenti.

Par piemaksu SIA "LNS Surdotehniskās palīdzības centrs" valdes locekļi

Valde nolēma atļaut SIA "LNS Surdotehniskās palīdzības centrs" valdes locekļi Inesei Immurei izmaksāt piemaksu līdz 25 % no mēnešalgas par lietvedes darba pienākumu veikšanu, jo kopš 2025. gada 12. marta uzņēmumā nav lietvedes. Piemaksu atļauts izmaksāt pie mēnešalgas no 2025. gada 19. marta līdz 2025. gada 30. aprīlim.

TURPINĀS LNS REĢIONĀLO BIEDRĪBU GRUPU KOPSAPULCES

- 28. februārī notika **Pierīgas grupas** atkārtotā kopsapulce. Par jauno grupas vadītāju ievēlēja Alma Stroža, bet biroja locekļi būs Inguna Krama un Krista Freimane.
- 6. martā **LNS CV grupas** kopsapulcē tika ievēlēja jauna vadītāja – Gunta Birnīte.
- 22. marta **Latgales grupas** kopsapulcē par grupas vadītāju atkārtoti ievēlēja Māru Lasmani, bet biroja locekļu pienākumus turpinās pildīt Iveta Kraze, Raitis Ozols, Agita Intsone un Inita Puhovska. •

DZIMTĀS VALODAS DIENA: GODINOT ZĪMJU VALODU UN PAVEIKTO

24. februārī Latvijas Nedzirdīgo savienības telpās norisinājās pasākums par godu Dzimtās valodas dienai. Pasākumu organizēja LNS viceprezidents Ivars Kalniņš, un tas pulcēja daudzus interesentus, lai atskatītos uz 2024. gadā paveikto zīmju valodas attīstībā. Pasākumu atklāja Anda Tdemane ar emocionālu dziesmas "Dzimtā valoda" izpildījumu. Pēc tam sanākušos uzrunāja LNS prezidents Edgars Vorslovs, uzsverot dzimtās valodas nozīmi, jo īpaši zīmju valodas lomu nedzirdīgo sabiedrībā.

Vārdnīcu un pasaku projekti

Pasākuma gaitā Ivars Kalniņš prezentēja 2024. gadā izstrādātās tematiskās videovārdnīcas zīmju valodā. Uz skatuves tika aicināti vārdnīcu izstrādē iesaistītie darba grupas dalībnieki, kuri dalījās pieredzē par izstrādes procesu.

Santa Beitāne, vārdnīcas "Ceļu satiksme" konsultante, atklāja, ka daudzu gadu garumā ir izjutusi ceļu satiksmes terminu zīmju valodā trūkumu. Savukārt IT vārdnīcas konsultante Lelde Barone stāstīja, cik svarīgi ir IT terminus zīmju valodā aktualizēt atbilstoši mūsdienu tehnoloģiskajām tendencēm, lai tie būtu skaidri un saprotami. Matemātikas un ģeometrijas vārdnīcas konsultante Mairita Damberga norādīja, ka šī vārdnīca būs īpaši noderīga skolēniem un skolotājiem, atvieglojot mācību procesu un padarot matemātiku pieejamāku nedzirdīgajiem bērniem. Pasākumā pieredzē dalījās arī Lilita Gedroviča, kura piedalījās ceļu satiksmes terminu vārdnīcas izstrādē, kā arī Kirsta Freimane, kura strādāja pie vārdnīcām matemātikas un IT jomā.

Pēc tam tika prezentēts bērnu pasaku projekts. No pasaku videomodeliem pasākumā klāt bija Melisa Pērla Sprudzāne un Anete Amanda Intsone. Viņas stāstīja par izaicinājumiem, kas bija jāpārvar, lai pasakas zīmju valodā bērniem būtu viegli uztveramas. Projekta ietvaros tika izveidotas vienpadsmit pasakas.

Ilona Liniņa piedalījās vārdnīcu un pasaku izveidē. Ilona pauda prieku par

jaunās paaudzes iesaisti zīmju valodas projektos un pateicās jauniešiem par pacietību. Projekta komandas dalībnieki pasākuma laikā izteica pateicības vārdus Ilonai par atbalstu gan vārdnīcu, gan pasaku izstrādē. Pasākumā pateicība par ieguldījumu abos projektos tika izteikta arī Edgaram Celmiņam, Kristapam Legzdiņam un Agitai Intsonei, kā arī zīmju valodas ekspertei Skaidrītei Baurei par atbalstu latviešu zīmju valodas kopšanā un aktualizēšanā.

Trīs tematiskās vārdnīcas un vienpadsmit bērnu pasakas zīmju valodā tapa, pateicoties politiskās partijas "Apvienotais saraksts" iniciatīvai un papildu finansējumam no valsts budžeta.

Sadarbība ar Latvijas Nacionālo mākslas muzeju

Pasākumā piedalījās arī Latvijas Nacionālā mākslas muzeja pārstāves Elza Ēķe un Agnese Zviedre, kuras pastāstīja par muzeja centieniem padarīt mākslu pieejamu nedzirdīgajiem. Tika prezentēta videogida izveide zīmju valodā un plānotās ekskursijas ar zīmju valodas tulkojumu. Mākslas muzeja pārstāves klātesošos iepriecināja ar ziņu, ka arī citos Rīgas muzejos ir plānotas ekskursijas gida pavadībā ar tulkojumu zīmju valodā. •

Video ziņu sižets par Dzimtās valodas dienas pasākumu LNS:

GUNTA BIRNĪTE: KOPĀ MŪSOS IR SPĒKS

Jau desmit gadus Gunta Birnīte, LNS Gada cilvēks 2024, sniedz atbalstu dzemdībās sievietēm ar dzirdes traucējumiem. Savukārt Latvijas Nedzirdīgo savienībā Gunta strādā jau vairāk nekā 20 gadus. Kā gada balvas pasniegšanas pasākumā sacīja LNS prezidents Edgars Vorslovs, viņas ieguldījums aizvadītajā gadā bija redzams visai nedzirdīgo kopienai. Par savu ikdienu un to, kā viņai izdodas visu paspēt, Gunta Birnīte pastāstīja "Kopsolī".

Cik gaidīti vai negaidīti bija saņemt gada cilvēka balvu?

Tas bija negaidīti. Nekad nebiju domājusi, ka varētu kļūt par LNS gada cilvēku, jo man likās, ka gada cilvēkam vienmēr ir jābūt nedzirdīgam. Protams, prieks ir liels. Ir gandarījums par to, ka arī citi to ir pamanījuši – es saprotu, ka vērtēšanā piedalās arī citas reģionālās biedrības. Tas bija liels pārsteigums man pašai.

Tā nav vienīgā balva, kuru saņēmi. Par LNS gada struktūrvienību tika atzīts LNS Kopienas centrs, kuru vadi. Kādas sajūtas, saņemot šo atzinību?

Protams, tā nav tikai mana balva, bet visas manas komandas balva. Tie ir cilvēki, kas ikdienā strādā kopienas centrā. Esam strādājuši ļoti daudz, un ikdienā sniedzam lielu atbalstu tieši šai mērķa grupai. Līdz ar to arī par to ir prieks – ka esam pamanīti, novērtēti. Un noteikti darbiniekiem tas dod vēl papildu stimulu, jo viņi zina, ka ir ievēroti.

Mums arī Edīte Brence saņēma prezidenta pateicību par pašreizējā un neatlaidīgo darbu kopienas centra pakalpojumu attīstībā. Izglītojošais

pasākums "Visaptveroša valsts aizsardzība un ko likt 72 h izdzīvošanas somā" ir LNS Gada pasākums 2024. Tā arī bija mūsu organizēta lekcija, ko apmeklēja daudz cilvēku. Un gada brīvprātīgais Dmitrijs Grekovs arī ir kopienas centra klients, kurš ikdienā nāk pie mums un palīdz. Līdz ar to – jā, pagājušais gads mums ir bijis diezgan veiksmīgs, un esam pamanīti.

Arī gada balva nav tikai viena cilvēka nopelns. Tas ir manas komandas darbs. Paldies manai komandai, kas ikdienā ir ar mani. Ja viņu nebūtu,

es nevarētu izdarīt tik daudz lietu, kurās esmu iesaistījies. Esmu pateicīga kolēģēm, ar kurām ikdienā strādāju, – Kristai, Edītei, Sigitai un Andai. Kopā mūsos ir spēks.

Vai ir kādas domas, kāpēc tieši tu kļuvi par LNS gada cilvēku?

Noteikti viens no iemesliem ir mans ilgais darbs LNS – šeit strādāju jau kopš 2001. gada. Man gribas domāt, ka tas ir arī unikālais kopdarbs ar Rīgas Dzemdību namu, kas tapa brīvprātīgi, veidojot tekstus, video un saskaņojot tos ar dzemdību nama speciālistiem. Kā teica arī LNS prezidents Edgars Vorslovs, šis video izplatās ne tikai Latvijā, bet arī, iespējams, tālāk pasaulē, kur dzīvo mūsu nedzirdīgie latvieši. Un, protams, arī ikdienā šeit, LNS Kopienas centrā. Kā dažreiz kolēģi smejas par mani – es šeit daru visu: esmu gan vadītāja, gan pasākumu organizētāja, gan sagādniece. Skrienu, braucu pēc materiāliem, gādāju, lai viss būtu pieejams. Sniedzu arī konsultācijas cilvēkiem. Tad vēl darbs ar grūtniecēm, māmiņām.

Darba apjoms ir liels, bet laikam ir svarīgi, ka cilvēks ir tajā vietā, kur viņam patīk. Kā es vienmēr esmu teikusi saviem draugiem – man patīk mans darbs, man patīk tas, ko daru. Galu galā, strādājot šeit, kopienas centrā, no cilvēkiem saņem pozitīvu enerģiju, labus vārdus, un tad jau saproti, ka tas mērķis, uz ko mēs ejam, ko mēs ikdienā darām, ir pareizs.

Par ko tev ir lielākais gandarījums?

Lielākais gandarījums manā dzīvē noteikti ir būt klāt, kad pasaulē ienāk jauna dzīvība. To vārdiem nevaru aprakstīt, tas ir kaut kas unikāls – būt klāt tādā brīdī! Tas ir mans sirds darbs,

LNS Kopienas centra ielīgošanas pasākums, 2024. gads.

un man ir prieks, ka es varu palīdzēt sievietei dzemdību laikā justies droši. Otrs gandarījums ir kopienas centra darbs un cilvēki, kas nāk. Redzēt, kā kāds no viņiem arī izaug, pat ja viņš ir seniors. Kā mainās viņa domāšana, kā viņš iesaistās. Gadās, ka kāds iziet no depresijas – tas arī mums dod prieku. Piemēram, psihologs atsūta pie mums cilvēku ar depresiju, un te viņš beidzot smaida, ir priecīgs, piedalās pasākumos, nodarbībās un dažādās aktivitātēs. Manuprāt, tā ir lielākā dzīves alga – redzēt, ka cilvēks jūtas labi. Tāpēc jau mēs esam šeit, tāpēc jau šī ir Latvijas nedzirdīgo organizācija – mēs strādājam tieši viņiem.

Čehija, 2024. gada augusts.

Tu joprojām esi vienīgā atbalsta persona dzemdībās sievietēm ar dzirdes traucējumiem Latvijā. Cik bērniņi piedzimuši ar tavu atbalstu?

Man šo jautājumu uzdod daudzi. Laikam būs jāņem savs blociņš un jāsāk skaitīt. Man liekas, ka ir jābūt jau pie simta.

Ko darīt, ja ir divas dzemdības vienlaikus?

Pagājušogad tieši šāda situācija bija. Astoņos no rīta iestājāties nodaļā, un tajā pašā dienā pēc četrām stundām man zvanīja otra meitene un teica, ka viņai laikam sākušās kontrakcijas. Es teicu: "Brauc šurp! Es jau esmu dzemdību namā." Tā sanāca, ka viņas uz īsu brīdi ievietoja vienā palātā, lai es varētu izstaigāt pie vienas un pie otras. Par laimi, paspēju būt klāt gan pie vienas, gan pie otras brīdī, kad pasaulē nāca mazulīši. Tas bija ļoti skaists notikums.

Kā tu domā, vai tev vajadzīgi papildspēki?

Rīgas Dzemdību namā gadā dzemdē vidēji desmit nedzirdīgās sievietes. Atvaļinājuma laikā mani aizvieto zīmju valodas tulce Diāna Josta, kura arī ir pabeigusi atbilstošu apmācību kursu. Taču jaunāka jau es nepalikšu. Un nav noslēpums, ka dzemdības nav astoņu stundu darbs. Tās reizēm ir 24 stundas un vairāk. Mans rekords bija apmēram 40 stundas dzemdību nodaļā. Tas bija Ogrē. Toreiz Ogres slimnīca nāca man pretī un ierādīja palātu, kur varēju atpūsties gaidīšanas laikā. Bet, protams, varbūt nākotnē būs jādoma par vēl kādu cilvēku. Pagaidām pietiek ar vienu vai diviem cilvēkiem.

Interesants gadījums bija pagājušogad, kad sniedzu atbalstu trim māmiņām. Vēl nezinot, ka būs jāpalīdz grūtniecēm, sen biju nopirkusi biļetes braucienam ārpus Latvijas. Un sanāca tā, ka visām trijām dzemdības tika paredzētas apmēram šī ceļojuma laikā. Biju sarunājusi Diānu, bet, kad atgriezos Latvijā, protams, neviena no viņām nebija dzemdējusi. Un jau nākamajās dienās kā pa dziedziņu aizgāja visas trīs dzemdības – burtiski ik pēc pāris dienām. Laikam daži mazie bērniņi gaida, kad Gunta būs atgriezusies, pirms nāk pasaulē.

Kas tavā darbā ir grūtākais?

Grūtākais reizēm ir neņemt pie sirds kaut ko, kas saistīts ar darbu. Strādājot kopienas centrā, mēs organizējam dažādus pasākumus. Ja sākotnēji man

Gunta ar kolēģēm Edīti Brenci (kreisajā) un Kristu Freimani (labajā).

publiski ļoti nepatika uzstāties – es no tā izvairījos –, tad tagad es joprojām ar to cīnos. Taču es nesaku, ka man tas nepatīk. Es mācos to pieņemt.

Reizēm ir grūti nospraust robežu starp klientiem un darbu un mācēt pateikt nē. Piemēram, ir nedzirdīgās māmiņas, kuras man diezgan bieži piezvana arī pēc darba laika. Protams, es viņām arī saku – ja vajadzīga neatliekama palīdzība, tad es atbildēšu. Bet, ja pēc plkst. 18.00 viņa vēlas konsultāciju, kas var pagaidīt līdz rītam, es mācos pateikt: "Nē, zvani man darba laikā – tad es tev atbildēšu." Varbūt nospraust robežas ir tas grūtākais. Es mācos to darīt.

Kā tava ģimene pieņem to, ka tu tik daudz strādā?

Piedalīšanos dzemdībās viņi ir pieņēmuši. Arī mazākā meitiņa, kad redz, ka es braucu uz dzemdībām, saka: "Nu jā, tu jau nezini, cikos būsi mājās". Varbūt reizēm ģimene cieš, ja dzemdības ir kādā svētku dienā. Ir bijušas dzemdības Ziemassvētkos. Pandēmijas laikā man nācās 24. decembra vakarā doties uz dzemdībām, un atgriezos mājās tikai nākamajā vakarā. Ir bijušas dzemdības vīra vārda dienā un 18. novembrī, kad parasti svinam kopā ar ģimeni. Bet, ja arī esmu bijusi darbā kādā sestdienā vai ja darbdienas vakarā bijis kāds pasākums, mēģinu paņemt brīvdienas darbdienā. Šobrīd ir skolēnu brīvlaiks, un man būs viena brīva diena, ko pavadīšu kopā ar savām meitenēm. Ģimene saprot. Ja ģimene nesaprastu, tad es šeit nebūtu.

Kā tu atgūsti enerģiju, kuru atdod darbā?

Reizēm man patīk pabūt mājās vienai pašai, noskatoties kādu romantisku filmu, jo sirdī esmu emocionāla romantiķe. Brīvdienās mēs ar ģimeni parasti kaut kur braucam pastaigāties. Un dažādi ceļojumi, pasākumi, spēļu vakari pie draugiem, kur var vienkārši atslēgties no darba. Reizēm darba dienu vakaros vai brīvdienās es domāju par darbu. Zinu, ka tas nav labi, un to vēlos sevī mainīt. Pilnībā atslēgties no darba izdodas tikai ceļojumos. Laikam vislabākā atpūta ir tad, kad esmu ārpus Latvijas, jo tad es nevaru palīdzēt, īpaši, ja nav pieejams internets. Patiesībā tā ir liela bauda – ja internets nav pieejams, mēs iegūstam daudz brīva laika. •

NEDZIRDĪGO KORIS UZSTĀJAS KORMŪZIKAS BALVAS PASNIEGŠANAS CEREMONIJĀ

2025. gada 20. februārī Mežaparka Lielās estrādes Kokaru zālē otro reizi tika pasniegta Kormūzikas balva. Kormūzikas balvas ceremonijā uzstājās arī nedzirdīgo koris, kurā piedalās LNS biedri, zīmju valodā nodziedot Renāra Kaupera dziesmu "Mana dziesma".

"Nedzirdīgo korim patiesi bija liels gods un prieks piedalīties šajā lieliskajā Kormūzikas balvas ceremonijā. Tas bija īpašs svētku vakars ar neaizmirstamiem mirkļiem, esot kopā ar kormūzikas dižgariem, māksliniekiem un entuziastiem. Šajā pasākumā ar nedzirdīgajiem koristiem piedzīvojām īpašu sajūtu – uzstāties ir prieks," par nedzirdīgo kora uzstāšanos Kormūzikas balvas ceremonijā stāsta **nedzirdīgo kora vadītāja Brigita Lazda**. "Dziedot zīmju valodā publikas priekšā, redzot skatītāju emocijas, mēs sajūtām kormūzikas patieso spēku un kopības sajūtu. Paldies skatītājiem par siltajiem aplausiem, par novērtējumu! Atzinīgus vārdus saņemām arī no Kormūzikas balvas laureātes par mūža ieguldījumu – diriģentes Māras Skrides –, kā arī no citiem sabiedrībā populāriem cilvēkiem. Tas viss deva mums iespēju būt kaut mazai daļai no lielās kora saimes. Vēlreiz varam pārliecināties, ka dziesma vieno, iedvesmo un piepilda ikviena dziedātāja sirdi! Nedzirdīgo kora vārdā vēlos teikt vislielāko paldies mūsu atbalstītājiem un iedvesmotājiem, skolotājiem, virsdiriģentiem Intam Teterovskim un Airai Birziņai par enerģiju un ticību mūsu spēžām, par iespēju piedalīties un parādīt sevi un emocijas caur dziesmu."

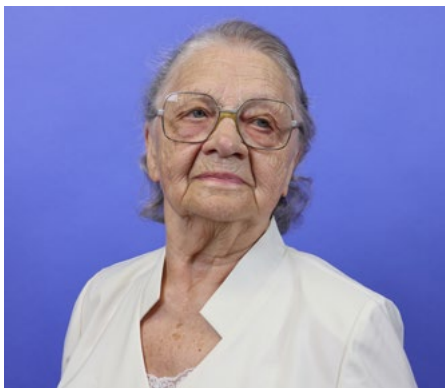
Mēģinājuma laikā notikusi kurioza situācija, stāsta **nedzirdīgo kora dziedātāja Jolanta Znotiņa**. "Pirms izgājām uz skatuves, mēs apjukumā sastresojāmies par koristu

izvietojumu, jo uz skatuves bija jāuziet divās rindās. Taču diriģents Ints Teterovskis ar platu smaidu mūs nomierināja un izskaidroja, kā jādara. Man palikušas ļoti siltas atmiņas arī par vienīgo mēģinājumu kopā ar diriģenti Airu Birziņu un komponistu Valtu Pūci Rīgas Doma kora skolā. Biju pārsteigta par viņu atvērtību, vienkāršību un sirsnību." Kora balvu pasniegšanas ceremonija bija svinīga, skaista un aizkustinoša, saka Jolanta Znotiņa. "Aizkustinošas asaras acīs. Turklāt, apzinoties, ka uz mums skatījās sabiedrībā svarīgas personas un mūzikas, teātra mākslinieki. Nedaudz vēlāk arī televīzijas skatītāji. Ir ļoti svarīgi, ka arī mūs redz, jo mēs arī esam sabiedrības daļa. Gribu uzsvērt īpašu epizodi, kad, sākoties dziesmai "Mana dziesma", pirmo pantu izpildījām klusumā – tikai mēs, zīmju valodā, klavieru pavadījumā ar komponistu Valtu Pūci. Tas bija diriģenta Inta Teterovska ierosinājums, viņa idejas ir nerimstošas."

Ar iespaidiem dalās arī citas nedzirdīgo kora dziedātājas. "Uzstāšanās laikā kāja trīcēja – tā tiešām bija. Jau mēģinājumu laikā mūs ievēroja, un arī dzirdīgie pievērsa mums uzmanību. Bija neparasta sajūta. Kad devāmies uz skatuves, man patika, ka pasākuma vadītāji mūs skaļi pieteica kā Latvijas Nedzirdīgo savienības kori. Visi aplaudēja," tā par savām sajūtām pēc uzstāšanās stāsta **kora dziedātāja Inguna Krama**. "Pēc mūsu uzstāšanās es vēroju, kā dzirdīgie

skatītāji reaģē uz mūsu priekšnesumu. Vienā pusē stāvēja dzirdīgo koris, otrā – nedzirdīgo koris. Visa uzmanība bija pievēsta mums. Tas tāpēc, ka dzirdīgo kora priekšnesumu varēja klausīties, bet nedzirdīgo koris bija kas neparasts, vizuāli baudāms. Ievēroju, ka arī kultūras ministre smaidīja mūsu uzstāšanās laikā. Diriģente, kura saņēma balvu par mūža ieguldījumu, arī juta līdzīgu sajūtu mūsu dziedājumam zīmju valodā, un šķita, ka kustas līdzīgi. Dažu cilvēku sejas pamanīju arī asaras. Kad dziesma bija nodziedāta, ievēroju, ka daži skatītāji aplaudēja, paceļot plaukstas augšā – tā, kā aplaudē nedzirdīgie. Un tad jau arī pārējie zālē sāka šādi aplaudēt."

Kora dziedātāja Ilona Liniņa atceras, ka Brigita Lazda uzaicināja viņu pievienoties zīmju valodas korim, jo bija plānoti koncerti Ziemassvētku laikā Anglikāņu baznīcā. "Es diemžēl nevarēju piedalīties, jo Ziemassvētkus biju ielāņojusi pavadīt kopā ar ģimeni laukos – ar mammu, bērniem un mazbērniem. Nākamajā gadā sāku apmeklēt zīmju valodas kora mēģinājumus. Man iepatikās, bija interesanti. Uzstājamies Kormūzikas balvas pasniegšanā. Skatītāji aplaudēja, kad uznācām uz skatuves, un man pārskrēja skudriņas. Viena no diriģentēm vēroja mūsu uzstāšanos un arī atdarināja mūsu zīmes. Man bija gandarījuma sajūta. Bija forši! Milzīgs paldies Brigītai Lazdai un Ivaram Kalniņam par to, ka viņi mūs atbalstīja! Mūsu kora grupa ir patiešām lieliska!" "Jūtos gandarīta par šo pieredzi," savos iespaidos par Kormūzikas balvas ceremoniju dalās **kora dziedātāja Māra Lasmane**. "Nebija viegli regulāri apmeklēt mēģinājumus un apgūt dziedāšanu zīmju valodā – tas prasa ne tikai precīzas kustības, bet arī emocijas, mīmiku un spēju atcerēties dziesmu vārdus no galvas. Tomēr tas bija aizraujošs un vērtīgs izaicinājums. Pozitīvi iespaidi un spēcīgas emocijas, vērojot nedzirdīgo kora priekšnesumu, bija arī **kultūras ministrei Agnesei Lācei**. "Kormūzikas balvas pasniegšana ir nozīmīgs notikums Latvijas mūzikā, ko, manuprāt, nedzirdīgo kora uzstāšanās padarīja īpaši aizkustinošu. Ārkārtīgi liels prieks, lepnums un aizrautība, ar kādu uzstājās šī kora dalībnieki, manuprāt, ir simbolisks pamats tam, kas veido mūsu kultūru, kurā sadzirdēts un ieraudzīts ir ikviens." •

ANNA MOISEJA - LNS GODA BIEDRE UN ILGGADĒJA SABIEDRISKĀ DARBINIECE

Latvijas Nedzirdīgo savienības jubilejas gadā godinām tos, kuri veidojuši un stiprinājuši mūsu kopieni. Anna Moiseja, LNS Goda biedre kopš 2017. gada, ir viena no tām personībām, kas ar savu darbu un devumu ir veicinājusi LNS attīstību.

Anna Moiseja ir mierīga, apdomīga un apzinīga seniore ar dziļu iekšēju inteliģenci. Anna ir ļoti iejūtīga un saprotoša attiecībā uz citu grūtībām un vajadzībām. Viņa ir darbojusies LNS sistēmā no 1954. gada līdz vecuma pensijai. Strādājusi dažādos amatos, tostarp kā šuvēja, fizikultūras instruktore, piegriezēja trikotāžas izstrādājumu cehā, detaļu izlicēja šūšanas piegriešanas cehā, sētniece. Rīgas mācību ražošanas uzņēmumā viņa veica arī sabiedrisko darbu – bijusi vietējās komitejas arodbiedrības kasiere, darbojās revīzijas komisijā, šūšanas ceha komitejā un pensionāru padomē. Latvijas Nedzirdīgo biedrībā viņa pildījusi dažādus sabiedriskos

pienākumus, tostarp bijusi Centrālās valdes revīzijas komisijas locekle, prezidija locekle, LNS domes locekle, Rīgas RB valdes revīzijas komisijas locekle un Rīgas RB valdes locekle.

Martā, svinot savu 89. dzimšanas dienu, viņa dalījās atmiņās par LNS, pastāstīja par savu dzīvi un pauda vēlējumus nākotnei.

Anna stāsta, ka visu savu dzīvi ir bijusi cieši saistīta ar nedzirdīgo organizāciju – darba mūžs bijis veltīts dažādiem amatiem un sabiedriskajām aktivitātēm nedzirdīgo savienībā. Laika gaitā viņa piedzīvojusi daudz nozīmīgu un priecīgu brīžu, kas veidojuši kopienas dzīvi, tomēr izcelt kādu vienu spilgtāko atmiņu ir grūti. Domājot par LNS biedru nākotni, Anna pauž vēlmi, lai zinātne un medicīna spētu rast risinājumu nedzirdības novēršanai. Viņa uzskata, ka tas atrisinātu daudzas problēmas, ar kurām saskaras kopiena.

Par savu veselību Anna runā atklāti – gadu gaitā viņa ir saskārusies ar dažādām slimībām, tomēr nepadodas un cenšas saglabāt aktīvu dzīvesveidu. Viņa regulāri apmeklē ārstus, ievēro to ieteikumus un ik dienu cenšas būt kustībā pastaigājoties.

Dienas pait ierastās ikdienas gaitās, tomēr brīvajos brīžos viņa labprāt pievēršas lasīšanai. Vīspirms izlasa abonēto presi, pēc tam visu citu, kas gadās pa rokai. Laikraksts "Kopsolī" viņai ir nozīmīgs informācijas avots, un viņa to izlasa pilnībā digitālā formātā, lai gan atzīst, ka papīra formātā tas būtu ērtāk.

Svinot LNS 105 gadu jubileju, Anna Moiseja izsaka sirsnīgu vēlējumu organizācijai – lai tā turpina pastāvēt un attīstīties. Viņa LNS uzskata par savām otrajām mājām un cer, ka arī nākotnē organizācija turpinās atbalstīt un vienot tās biedrus.

Cienjamie Rīgas Ēbelmuižas pamatskolas absolventi!

Mūsu skola svin savu 185 gadu jubileju! Skola vienmēr ir bijusi mājas un zināšanu avots nedzirdīgiem bērniem.

Aicinām visus absolventus uz skolas salidojumu, kas notiks **23. maijā** plkst. 18.00 Graudu ielā 21.

Lai radītu sirsnīgu un aizraujošu atmiņu ceļojumu, lūgums līdz **17. aprīlim** iesūtīt savas skolas laika fotogrāfijas un aprakstus uz e-pasta adresi **repamatskola@gmail.com**.

Jūsu iesūtītos materiālus grupēsīm šādās kategorijās:

- **mācību gadi - zināšanu un atklājumu laiks;**
- **draudzība un kopā būšanas prieks;**
- **mēs - darba un panākumu ceļā;**
- **dejas, dziesmas un radošums;**
- **kad bijām nopietni un atbildīgi;**
- **piedzīvojumi un notikumi ārpus skolas sienām;**
- **sports - tas ir mūsu spēks.**

Kopā atmiņās atdzīvināsim skaistākos brīžus no skolas laikiem!

Uz tikšanos 23. maijā!

Rīgas Ēbelmuižas pamatskola uzņem 2025./2026. mācību gadā pamatizglītības un profesionālās pamatizglītības programmās

- Speciālās pamatizglītības programma skolēniem ar dzirdes traucējumiem (kods: 21015211)
- Speciālās pamatizglītības programma skolēniem ar garīgās attīstības traucējumiem (kods: 21015811)
- Speciālās pamatizglītības programma skolēniem ar smagiem garīgās attīstības traucējumiem vai vairākiem smagiem attīstības traucējumiem (kods: 21015911)
- Profesionālās pamatizglītības programma "Ēdināšanas pakalpojumi" (kods: 22811021) – kvalifikācija "Virtuves darbinieks" (mācību ilgums 3 gadi)

Dokumentus skolēnu uzņemšanai skolā lūdzam iesniegt līdz šī gada 20. jūnijam.

Tālr. informācijai: 67 181 907

E-pasta adrese: repsk@riga.lv

Graudu iela 21, Rīga, LV – 1058

Nokļūšana ar 4. vai 19. trolejbusu ("Graudu iela") virzienā uz Ziepniekkalnu

Anna Moiseja pirmajā ārzemju ceļojumā Rumānijā, 1977. gads.

Teksts: Līga Kotova, LNS RB "Facebook" lapas

BIEDRĪBU ZIŅAS ĪSUMĀ

LNS Kurzemes RB

Liepājas grupā ar Liepājas valstspilsētas pašvaldības atbalstu vienu vai divas reizes mēnesī tiek sagatavotas video ziņas latviešu zīmju valodā. Tās var skatīties LNS Kurzemes RB "Facebook" profilā.

Ventspils grupa 7. janvārī atzīmēja Starptautisko "paldies" dienu, kurā tiek izteikta pateicība par visu labo un vērtīgo.

14. janvārī grupas telpās tika atzīmēta Teņa diena un Bašku diena.

25. janvārī notika mandalu krāsošanas pasākums. Šī aktivitāte palīdz samazināt stresu, uzlabot koncentrēšanās spējas un veicina radošumu.

4. februārī grupas dalībnieki izgatavoja sveces, lai radītu siltu un romantisku atmosfēru Valentīna dienai, ko atzīmēja 15. februārī. Ventspils grupas biedri apguva *String Art* jeb dziedziņu mākslas tehniku, apstrādājot koka dēli, izvēloties sirds trafaretu un iesitot naglas, lai veidotu zīmējumu.

8. martā tika godinātas sievietes, kas iedvesmo un ietekmē mūsu dzīvi, atzīmējot Starptautisko sieviešu dienu.

11. martā Ventspils grupas telpās notika radošā nodarbība "Sagaidot pavasari", kurā tika gatavoti papīra ziedi, bet 18. martā biedri pulcējās, lai pagatavotu gardu jogurta torti.

25. martā biedri par godu astroloģiskajam pavasarim gatavoja papīra sakuras ziedus, lai iepriecinātu grupas telpu un atgādinātu, ka pavasaris ir klāt!

Kuldīgas grupā janvārī notika radošās nodarbības, kurās dalībnieki pagatavoja gardu cepumu kūku un darināja skaistus, mīļus dzijas putņņus.

Februāra aktivitātes bija veltītas mīlestībai un sirsnībai – tika svinēta Valentīndiena un Pankūku diena, kas ir īpaši populāra ASV un Lielbritānijā. Par godu Valentīndienai tika darināti sirsniņformas dekori, bet Pankūku dienā baudītas gardas plānās pankūkas ar dažādiem pildījumiem.

3. martā notika psiholoģes Natālijas Beļakovas nodarbība par tēmu "Uzvedības etiķete".

10. martā norisinājās radošā nodarbība, kurā dalībnieki cepa "Vecrīgas".

13. martā Kuldīgas grupas vadītāja

Wilhelmine Vicinska un zīmju valodas tulce Žanete Škapare ciemojās Kuldīgas Svētās Trīsvienības Romas katoļu baznīcā. Viņas stāstīja par nedzirdīgo kopienu, uzrunājot draudzes bērnus.

LNS Vidzemes RB

Smiltenes grupa 13. februārī atzīmēja Valentīndienu ar sarkaniem akcentiem un sirsniņām. Čaklie dalībnieki kopīgi gatavoja svētkus ēdienus, dekorēja un piedalījās atrakcijās. Smiltenes grupas vadītāja Jevgeņija izdekorēja telpas un organizēja spēles.

8. martā tika svinēta Starptautiskā sieviešu diena, veltot šo pasākumu sieviešu tiesībām un solidaritātei.

22. martā notika 10. tradicionālā galda spēle "Hokeja čempionāts 2025", kurā piedalījās septiņas sievietes un septiņi vīrieši.

Valmieras grupa 1. martā apmeklēja Valmieras novada tautas deju kolektīvu skati Valmieras kultūras centrā.

16. martā Valmieras grupas telpās tika uzstādīti sporta trenāžieri. Tagad valmieriešiem ir iespēja vingrot savās telpās un uzlabot savu fizisko veselību.

LNS Latgales RB

Daugavpils grupa 16. februārī – aukstā, bet saulainā ziemas dienā – izbaudīja ziemas ainavu gandrīz 8 kilometrus garā pastaigā pa Stropu promenādi.

Rēzeknes grupa 15. februārī svinēja Valentīna dienu, rotājumus veidoja Ilona Fomina un biedri. Interesu klubā "Zelta roka" tapa 8. marta rotājumi.

1. martā interešu klubs "Zelta zivtiņa" rīkoja makšķerēšanas sacensības Artūra Vindača vadībā pie Lubānas ezera.

8. martā notika iepazīšanās ar Sieviešu dienas svētku vēsturi.

11. martā interešu klubs "Juniors" Aļonas Kravalas vadībā rīkoja vingrošanu.

23. martā IK "Saimniecīte" vadītājas A. Grantiņas vadībā biedri baudīja vēlās brokastis ar avokado maizītēm.

LNS Rīgas RB

LNS Kopienas centra zālē katru trešdienu pēcpusdienās notiek informatīvie pasākumi – dažādas izglītojošas lekcijas un ziņu apskati. Tos vada Ivars Kalniņš, Brigita Lazda, Gunta Birnīte un Anda Tīdemane.

15. martā sadarbībā ar LNS Jauniešu

centru notika aizraujoša vēstures un dzīvesstāsta lekcija par tēmu "Pārmaiņu laikos – no komunisma uz nacionālismu un daudzveidību" ar vieslektoru Bjornu Blumeieru no Vācijas. Notika arī spēļu vakars.

Grupa "Tilts" 1. martā organizēja pārgājienu pa dabas spoguļu taku Medema purva parkā, kā arī apciemoja "Zirgzandeles" un Jaunmārupi.

Jelgavas grupas dāmas 15. un 16. martu pavadīja Jūrmalas SPA, svinot Starptautisko sieviešu dienu. Dāmas izbaudīja visus SPA pakalpojumus – pirts, baseinus un nakšņošanu viesnīcā. Jelgavas grupas vīrieši pārsteidza ar dāvanu – sāls istabas apmeklējumu.

Plašāku informāciju par LNS reģionālo biedrību un tās grupu aktivitātēm varat atrast LNS RB un LNS RB grupu "Facebook" lapās un LNS mājas lapā.

Ekskursija uz Rīgas pils muzeju

LNS Kopienas centrs piedāvā ekskursiju uz Latvijas Nacionālo vēstures muzeju Rīgas pilī. Ekskursijā tiks apskatītas restaurētās pils telpas, kurām saglabāts sākotnējais viduslaiku veidols un proporcijas. Ekskursija notiks 24. aprīlī plkst. 12.00 ar gidu un zīmju valodas tulku. Pieteikšanās LNS Kopienas centrā.

"BALSIS" un zīmju valoda – koncerts Rīgas cirkā

27. aprīlī Rīgas cirkā Jauniešu koris "BALSIS" kopā ar solistiem un instrumentālo ansambli izpildīs Filipa Glāsa dziesmu ciklu "Songs From Liquid Days".

Koncertā tiks nodrošināts tulkojums zīmju valodā, kā arī mūzikas vizualizācijas un indukcijas cilpa.

Pedalās: Jauniešu koris "BALSIS", solisti Mārtiņš Klišāns, Viktorija Majore, Alise Baumanne, pianiste Ieva Dzērve, zīmju valodas tulces Elza Veismane un Ieva Solovjova.

Bilētes: bilesuparadize.lv

Vairāk informācijas:

DZEJAS KONKURSS "MĒS ABI ESAM DAĻAS..."

6. martā Rīgas Raiņa vidusskolā jau divdesmit trešo reizi notika dzejas konkurss zīmju valodā. Gadu gaitā konkurss kļuvis par noturīgu tradīciju, kurā piedalās ne tikai jaunieši ar dzirdes traucējumiem, bet arī dzirdīgi skolēni, kuri apgūst zīmju valodu, un citi interesenti. Jāatzīmē, ka dzejas konkurss noticis bez pārtraukumiem – arī attālinātā formātā Covid-19 ierobežojumu laikā – un bija pirmais publiskais pasākums pēc ierobežojumu atcelšanas.

Tradicionāli ar saviem priekšnesumiem dzejas konkursā priecējuši arī Valmieras Gaujas krasta vidusskolas un Rīgas Ēbelmuižas pamatskolas audzēkņi, tomēr šogad valmierieši dzejas konkursa dienā svinēja savu žetonvakaru, tādēļ nepiedalījās. Savukārt Rīgas Ēbelmuižas skolēni ar emocionālu priekšnesumu atklāja konkursu.

Pasākumu ar savu klātbūtni pagodināja **Rīgas Domes Izglītības, kultūras un sporta komitejas priekšsēdētāja Laima Geikina**, kura pirms konkursa ar īsu uzrunu iedvesmoja dalībniekus ne tikai priekšnesumiem, bet arī turpmākajai dzīvei, novēlot nepamest zīmju valodu, to attīstīt un izvēlēties kā sava dzīves ceļa iespēju.

Konkursantus tradicionāli vērtējuši populāri aktieri, mūziķi, scenogrāfi un citas radošas personības, kā arī zīmju valodas speciālisti un tās prasmīgi lietotāji. Šogad žūrijā bija **Jana Ļisova** – Latvijas Nacionālā teātra aktrise, **Anete Ašmane-Vilsona** – Latvijas Televīzijas kultūras žurnāliste, Latvijas Radio programmu vadītāja, **Laura Zeltiņa** – SIVA koledžas vadītāja vietniece un surdotulku studiju programmas vadītāja, zīmju valodas tulce Latvijas Televīzijā, **Anda Tidemane** – Rīgas Raiņa vidusskolas absolvente, LNS Rīgas reģionālās biedrības priekšsēdētāja, tulce

konkursā "Supernova", **Lingita Lina Henriitusa** – Rīgas Raiņa vidusskolas skolotāja, radoša personība, kura veido stāstus vieglajā valodā.

Šogad konkurss tika veltīts jubilāriem Rainim un Aspazijai, svinot mīlestību, cieņu, draudzību un skaisto mums apkārt. Dalībnieki bija citīgi meklējuši sev tuvus un mīļus dzejoļus, kas aktualizē svarīgas tēmas, veicina emocijas un iedvesmo. Šogad dzejas interpretācijai zīmju valodā tika izvēlēti tādi Raiņa un Aspazijas dzejoļi kā "Mīļākais", "Grāmatas", "Zilā puķe", "Aicinājums", "Divbūtība", "Mēnessnakts", "Varoņu piemiņai". Konkursa žūrijas pārstāve Jana Ļisova izteica komplimentu par dalībnieku izvēlētajiem dzejoļiem un to vēstījumu. Šogad konkursa finālā piedalījās desmit vidusskolēni ar dzirdes traucējumiem un divpadsmit viņu dzirdīgie vienaudži, kuri apgūst latviešu zīmju valodu. Kopvērtējumā 3. vietu dalīja 12.a klases skolēns **Klāvs Damalts** un 11.a klases skolniece **Alise Annija Lapiņa**. 2. vietu dalīja 12.n klases skolnieks **Romāns Bušmenkovs** un 10.a klases skolnieks **Rihards Knostenbergs**. Arī 1. vietu ieguva divi skolēni – **Donāts Kristeris Liepiņš** un **Melisa Pērļa Sprudzāne** no 11.n klases. Galveno balvu jeb *Grand Prix* 2025. gada dzejas konkursā ieguva **Amanda Anete Intsone**.

Savukārt skatītāju simpātiju ieguva pagājušā gada *Grand Prix* ieguvējs **Ričards Peders**.

Par gatavošanās grūtībām, sasniegtajiem rezultātiem un emocijām pēc konkursa komentārus sniedza vairāki konkursa laureāti.

Otrās vietas ieguvējam **Romānam Bušmenkovam** šis jau bija piektais dzejas konkurss Rīgas Raiņa vidusskolā. Viņš tajā ir piedalījies arī kā Rīgas Ēbelmuižas skolas pārstāvis. Jau janvāra beigās, kad sākās gatavošanās konkursam, viņš izvēlējās Raiņa dzejoļi "Sirds devējs". Dzejolis viņam šķitis ļoti emocionāls un paties. Ar skolotājas palīdzību apguvis dzejoļi zīmju valodā un sapratis dzejoļa jēgu un nozīmi. Ļoti centies iemācīties visu no galvas, saistīt tekstu ar emocijām, izveidot priekšnesumu. Uzstāšanās sākumā Romāns izjutis lielu uztraukumu, tomēr pārliecība par savām spējām guva virsroku, un viņam viss izdevās. Par iegūto otro vietu Romāns jūtas ļoti priecīgs.

Donātam Kristeram Liepiņam šis bija pirmais dzejas konkurss. Ar Raiņa dzejoļi "Netaisnība" viņš uz skatuves kāpis ar lielu uztraukumu, tomēr ir ļoti apmierināts ar paveikto. Visgrūtākais Donātam šķita apgūt visas zīmes no galvas un parādīt emocijas. Par iegūto pirmo vietu Donāts esot bijis ļoti pārsteigts, taču ir priecīgs un lepns. Pirmās vietas ieguvēja **Melisa Pērļa Sprudzāne** stāsta: "Izvēlējos dzejoļi "Mīļākais". Visgrūtākais bija sagatavoties – vajadzēja strādāt pie izteiksmīguma un emociju nodošanas. Pēc konkursa jutos ļoti priecīga un gandarīta par savu sniegumu."

Par savu sniegumu stāsta arī *Grand Prix* ieguvēja **Amanda Anete Intsone**: "Es izvēlējos Aspazijas dzejoļi "Nepaklausīga vētra". Sagatavoties konkursam nebija sarežģīti. Konkursā jutos pārliecināta un lepna par sevi, jo šī bija jau ceturrtā reize, kad uzvarēju."

Dzejas konkurss ir veltīts tradīciju turpināšanai un vienotībai. Šajā dienā zīmju valoda vieno dzirdīgos un nedzirdīgos jauniešus, tostarp ārvalstniekus, kuri iegūst izglītību Latvijā. Tas ir stāsts par zīmju valodas skaistumu, cieņu un mīlestību pret to.*

Video ziņu sižets par Dzejas dienas pasākumu:

“ES TEVI REDZU, TU ESI VĒRTĪBA.” IESTĀDE, KURĀ KATRS IR PAMANĪTS UN NOVĒRTĒTS

Pirmsskolas izglītības iestādē (PII) “Pūcīte” šobrīd strādā trīs brīnišķīgas nedzirdīgas sievietes – Džanita Andersone, Tatjana Vasiljeva un Ilze Gabranova. Viņas savā darbavietā ir radušas miera un gandarījuma sajūtu, ikdienā būdamas blakus mūsu nākotnei – bērniem. Ilze un Džanita “Kopsolī” pastāstīja par savu darbu, mērķiem un komunikāciju darbavietā, savukārt PII “Pūcīte” vadītāja – par pieredzi nedzirdīgo nodarbināšanā.

Ilze Gabranova izglītību ieguvusi Valmieras vārdzirdīgo skolā. Darba pieredze viņai ir ļoti raiba. Pirms pašreizējā darba Ilze strādājusi Pļaviņu bērnudārzā, pensionātā, veikalā “Maxima”, Pļaviņu reģionālajā biedrībā un citviet. PII “Pūcīte” viņa strādā kopš 2023. gada maija. Ilze vēlas pateikties savai darba devējai par iespēju strādāt šajā iestādē. Tāpat viņa ir pateicīga nedzirdīgo kopienas pārstāvei Dacei Lācei, kura uzaicināja viņu pieteikties šim darbam, izmantojot “Nedzirdīgās sievietes LV” lapu “Facebook”. Ilzes darba pienākumos ietilpst trepju, gaiteņu un ēdamzāles uzkopšana. Ilze palīdz arī skolotājiem un auklītēm pieskatīt bērnus, kamēr notiek pedagogu sanāksmes. Viņa ir ļoti apmierināta ar savu darbu.

Džanita Andersone skolas gaitas sāka Rīgā, taču kopā ar mammu jau

agrā bērnībā pārcēlās uz dzīvi Anglijā un tur arī turpināja mācības. Anglijas skolā tika nodrošināts tulsks, kas atviegloja mācību procesu. Džanita iemācījās rakstīt un lasīt, kā arī apguva citas prasmes. Pēc skolas beigšanas viņa neilgu laiku turpināja mācības Anglijā, taču drīz vien atgriezās Latvijā. Pēc pirmā bērnīga piedzimšanas Džanita ar ģimeni pārvācās no Dobeles uz Rīgu. Tur 2023. gada decembrī viņa sāka darbu PII “Pūcīte”. Pateicības vārdus Džanita velta kolēģei Ilzei, kura ieteica šo darbavietu un silti uzņēma viņu kolektīvā. Ar darbu viņa ir ļoti apmierināta. Džanitas ikdienas darba pienākumos ietilpst āra laukumu un iekštelpu uzkopšana. Džanita ir pārliecināta, ka viņas aicinājums ir strādāt uzkopšanas sfērā. Tas viņai rada prieku un gandarījumu. Patīkamākais darbā tomēr esot mazo bērniņu mīļie smaidi, mazās skrejošās kājiņas un patiesie skatieni. Bērnu klātbūtne ikdienā Džanitai rada mieru un raisa smaidu, jo viņa mīl bērnus. Komunikācija darbavietā nav problemātiska – tā notiek rakstiski vai izmantojot tulka pakalpojumus. Saziņai tiek izmantots arī internets, dažādas aplikācijas un savstarpēji saprotami žesti. Visa pamatā ir kolēģu atbalsts – vajag tikai gribēt!

Par pieredzi nedzirdīgo nodarbināšanā stāsta PII “Pūcīte” vadītāja **Solveiga Vaivode-Kļaviņa**.

“Pūcītē” nedzirdīgie strādā jau divus gadus. Mūsu iestādes moto, ko

cenšamies īstenot visos līmeņos, ir “Es Tevi redzu, Tu esi vērtība”. Mums ir svarīgi ne tikai īstenot iekļaujošu pedagoģiju, bet izglītot mūsu sabiedrību kopumā par šo tēmu. Bieži cilvēki baidās no nezināmā, taču, to iepazīstot, saprot, ka mēs visi esam cilvēki, pat ja mazliet atšķiramies ar kādu specifisku varēšanu vai nevarēšanu. Mūsu saimniecības daļas vadītāji Zuzannai Priedei bija pieredze darbā ar nedzirdīgajiem cilvēkiem iepriekšējā darbavietā. Pieņemām lēmumu, ka sakrīt gan iestādes vērtības, gan ir vajadzīga pieredze, lai strādātu ar šiem cilvēkiem. Mūsu nedzirdīgie darbinieki ļoti labi lasa no lūpām. Mēs visi zinām, ka ir jārunā pret cilvēku, lai viņš mūs redz, un izteiksmīgi, lai vieglāk nolasīt no lūpām. Mēs zinām, ka nevajag tuvoties no aizmugures, jo tad viņi var sabīties. Specifiskās situācijās un sapulcēs tiek pieaicināts tulsks. Ikdienas darbu sadalē, komunikācijā un citās situācijās sarežģījumi nav iespējami, ja iesaistītais cilvēks nav aizspriedumains. Arī aizspriedumaina cilvēka domas var mainīt – ļaujot iepazīt nedzirdīgos. Mēs mācām empātiju un iekļaušanu – ne tikai bērniem, bet arī pieaugušajiem: vecākiem un darbiniekiem.

Ir daudz profesiju, kurās nedzirdīgi cilvēki var strādāt. Viņu profesionālais sniegums var būt tiešām izcils – daudzas prasmes neietekmē tas, ka viņi nedzird un nerunā. Šādi cilvēki ir mūsu vidū. Viņi nekur nepazudīs, un viņiem ir jādod iespēja rūpēties par sevi un savām ģimenēm.

Šobrīd mums norit pārrunas par vēl citu nedzirdīgu potenciālo darbinieku uzņemšanu mūsu iestādē. Tā kā esam iestāde, kas darbojas ar maziem bērniem, mums ir jānodrošina drošība un aprūpe, tādēļ rūpīgi izvērtējam katras personas spējas strādāt par skolotāja palīgu. Iespējams, ka nākamajā mācību gadā varētu būt kāda vakance skolotāja palīga amatam.

Vēlos piebilst, ka, lai arī reizēm liekas, ka pasaule šobrīd dodas divainā virzienā, aizvien vēl ticu, ka demokrātija ir labākā pārvaldības forma cilvēcei. Mums katram uz šīs pasaules ir vieta, lai dzīvotu, pilnveidotos, sasniegtu savus mērķus un veidotu šo pasauli labāku. Mēs nevaram ietekmēt lielas lietas, bet varam ietekmēt to, kas mums ir apkārt! •

SVEICAM APRĪĻA
JUBILĀRUS!

Aprīlis ir laiks, kad saule kļūst spožāka un mēs atkal sākam izjust pavasara spēku pēc garās un pelēkās ziemas. Dzeltenā krāsa, kas plūst no saules stariem un ziediem, piepilda gaisu ar prieku un cerību. Tas ir mēnesis, kad viss sāk mosties – gan daba, gan mēs paši, mūsu idejas.

Aprīlī svinam Lieldienas, kas simbolizē atdzimšanu un jaunu sākumu. Šie svētki ir pilni ar mīlestību, cerību un gaismu, un tajos mēs varam būt kopā ar tuvajiem, daloties kopīgos mirkļos. Lai šis mēnesis jums sniedz daudz prieka, mieru sirdī un mīlestību, kā arī sirdssiltu un piepildītu laiku kopā ar tuvajiem!

RĪGAS BIEDRĪBĀ

- 01.04. IGORS ŅESTEROVS
- 05.04. MIHAILS PUHOVSKIS
- 06.04. AIJA ĻEMEŠEVSKA
- 07.04. NIKOLAJS LUKINS
- 13.04. IRINA BALODE
- 15.04. SERGEJS PISARENKO
- 18.04. EDGARS ČEIČIS
- 18.04. SANDRA GUTĀNE
- 20.04. OKSANA NOVIKOVA
- 23.04. JOLANTA LUŅOVA
- 24.04. SPODRĪTE BEINARTE
- 25.04. JEĻENA BOGATIRJOVA
- 26.04. BIRUTA BRIEDE
- 29.04. JĀNIS AUSTRUMS

KURZEMES BIEDRĪBĀ

- 04.04. ANITA CEPURĪTE
- 08.04. NORMUNDS DĀVIDS
- 26.04. INTA NEIMANE

VIDZEMES BIEDRĪBĀ

- 09.04. AIVARS UPESJURIS
- 19.04. MIKS AUŽELIS
- 29.04. REINIS JĀKSONS

LATGALES BIEDRĪBĀ

- 08.04. NADEŽDA SAVENKO
- 13.04. ILMĀRS POIKĀNS
- 25.04. NORMUNDS KOLANGS

Teksts: Līga Kotova

Foto: LNS arhīvs

LNS GODA BIEDRS JĀZEPS LUBGINS, KURAM
ŠOGAD APRITĒTU 100 GADU

Jāzeps, īstajā vārdā Josifs Lubgins, dzimis 1925. gada 19. martā Rēzeknes rajonā, Kaunatas pagasta Dubuļos zemnieku ģimenē. Viņš mācījās Dubuļu skolā, vēlāk – Rēzeknes poļu skolā. Deviņpadsmit gadu vecumā, dienējot armijā, saslima ar meningītu un palika nedzirdīgs. Pēc kara, 1949. gadā, Jāzeps iestājās nedzirdīgo biedrībā un strādāja Rēzeknes invalīdu biedrībā par kurpnieku, vēlāk nedzirdīgo darbnīcās par kurpnieku un grāmatasējēju. Viņš bija Rēzeknes nodaļas priekšsēdētājs no 1954. līdz 1980. gadam un arī kluba vadītājs no 1960. līdz 1978. gadam.

Jāzeps bija strādīgs un aktīvs, visu mūžu aktīvi darbojās, pildīja dažādus pienākumus un piedalījās pasākumu rīkošanā nedzirdīgajiem biedriem.

Viņš vienmēr meklēja veidus, kā iesaistīties sabiedrībā un palīdzēt citiem. Bieži brauca pašdarbnieku viesizrādēs pa Latvijas novadiem, arī uz Lietuvu, Igauniju un Krieviju.

Rēzeknes nodaļas pārziņā bija daudz pirmorganizāciju Latgalē – Zilupes, Ludzas, Kārsavas, Dricānu, Varakļānu, Viļānu, Maltas, Preiļu, Dagdas, Aulejas grupas, nedzirdīgo skolas un sadzīves pakalpojumu kombināts.

Jāzeps pienākumos ietilpa kultūras un sporta pasākumu organizēšana. Viņš pildījis arī kasiera, fizorga, kopmītnes pārziņa, bibliotekāra un sētnieka amata pienākumus, kā arī strādājis ar pensionāriem. Viņš piedalījās LNB kongresos un Centrālās valdes plēnumos.

Vecumdienās Jāzeps bieži devās uz savu klubu ar svaigām un interesantām presē izlasītām ziņām. Viņš lasīja latviešu, poļu un krievu valodā. Bezdarbībā nav sēdējis – allaž bijis kustībā, braucis uz ezeru makšķerēt. Viņa darbs tika novērtēts, un 1985. gadā viņam tika piešķirts LNS Goda biedra statuss. Jāzeps bija arī paraugs pārējiem ar savu nerimstošo gribu darboties nedzirdīgo sabiedrībā. 2014. gada 8. jūlijā Jāzeps aizgāja mūžībā 89 gadu vecumā. Viņš apglabāts Ančupānu kapos Rēzeknes novadā.

LĪDZJŪTĪBAS

*Cilvēka mūžs ir līdzīgs koklei,
Pārtrūkst stīga un viss ir kluss.
(Ā. Elksne)*

Izsakām līdzjūtību Marģeram Krūziņam
un piederīgajiem, māmiņu mūžībā
pavadot.

Kurzemes RB Liepājas grupas biedri

*Lai paliek ābele, ko iestādīju,
Un vārds, ko kādam teicu mierinot,
Lai godīgs darbs, bez skaļuma, ir vainags
Pie zemes vārtiem, ko man līdzi dot.
(K. Apškrūma)*

Andrejs Kovaļovs
(15.08.1969.–21.02.2025.)

Izsakām līdzjūtību tuviniekiem.

Rīgas RB

Adrese: Elvīras iela 19 k-2, Rīga, LV-1083
E-pasts: kopsoli@lns.lv
Tālr.: 28475237

Redaktore: Laura Zeltiņa
Maketētājs: Kristaps Legzdīnš